ADRIA ATLANTIC

ANALIZE

Privredni koridor SAD i Srbije: izgledi za 2027.

Procena stanja privrednih odnosa između Sjedinjenih Država i Srbije, promena koje su donele 2025. i 2026. godina i prilika i rizika uoči EXPO 2027.

Objavljeno u septembru 2026. Podaci zaključno sa 16. septembrom 2026.

01 Rezime

Robna razmena između Sjedinjenih Država i Srbije dostigla je 1,16 milijardi dolara u 2025. godini, što je 136% više nego 2019, kada je iznosila 491 milion dolara. Rast je gotovo u potpunosti rezultat američke kupovine srpske robe: uvoz SAD iz Srbije se u tom periodu skoro utrostručio, dok je izvoz SAD u Srbiju porastao za 42% i i dalje je ispod nivoa iz 2022.

Prva polovina 2026. prekinula je ovaj trend. Uvoz SAD iz Srbije smanjen je za 18,7% u odnosu na prvu polovinu 2025, dok je izvoz SAD porastao za 34,4%. Pad se poklapa sa periodom učestalih promena američke carinske politike i predstavlja do sada najjasniji pokazatelj da rast koridora nije zagarantovan.

Osnovna pozicija Srbije ostaje snažna. Robni izvoz dostigao je 37,3 milijarde dolara u 2025, izvoz usluga informaciono-komunikacionih tehnologija ostvario je rekord, a Narodna banka Srbije projektuje ubrzanje rasta na 4,5% u 2027, godini u kojoj Beograd bude domaćin EXPO 2027.

Naša procena je da koridor ulazi u zahtevniju fazu. Nestabilnost carina i politika otežava održavanje isključivo transakcionih odnosa. Kompanije koje grade dugoročna partnerstva, diversifikuju ono što kupuju i prodaju i unapred se pripremaju za EXPO 2027 u boljoj su poziciji.

02 Trgovinski odnos u brojkama

Prema podacima Biroa za popis stanovništva SAD, ukupna robna razmena dve zemlje rasla je svake godine od 2019. do 2025, sa 490,8 miliona na 1.157,9 miliona dolara. Uvoz SAD iz Srbije porastao je sa 340,1 miliona na 944,2 miliona dolara, uz prosečnu godišnju stopu rasta od 18,6%. Među vodećim proizvodima u uvozu SAD iz Srbije su automobili, gume, proizvodi od gume i voće.

Izvoz SAD u Srbiju kretao se drugačije. Dostigao je 246,5 miliona dolara u 2022, pao na 209,6 miliona u 2024. i tek neznatno se oporavio na 213,7 miliona u 2025. Među vodećim proizvodima u izvozu SAD u Srbiju su vazduhoplovna oprema, mašine, farmaceutski i medicinski proizvodi i hemikalije.

Rezultat je rastuća neravnoteža. Robni deficit SAD sa Srbijom dostigao je 730,5 miliona dolara u 2025, a uvoz je činio 81,5% ukupne razmene. Za srpske izvoznike to odražava stvarnu konkurentnost na američkom tržištu. Za američke izvoznike to pokazuje koliko prostora postoji za rast prodaje u Srbiji, a preko srpskih trgovinskih sporazuma i u širem regionu.

U prvoj polovini 2026. uvoz SAD iz Srbije pao je na 389,5 miliona dolara sa 479,0 miliona godinu ranije, dok je izvoz SAD porastao na 156,7 miliona sa 116,6 miliona. Ukupna razmena u tom periodu manja je za 8,3%. Polugodišnje podatke mogu iskriviti pojedinačne velike isporuke, pa ovu promenu treba pratiti pre izvođenja zaključaka, ali njen smer je u skladu sa rastućim troškovima ulaska srpske robe na američko tržište.

Izvoz i uvoz, od 2015. do 2025.

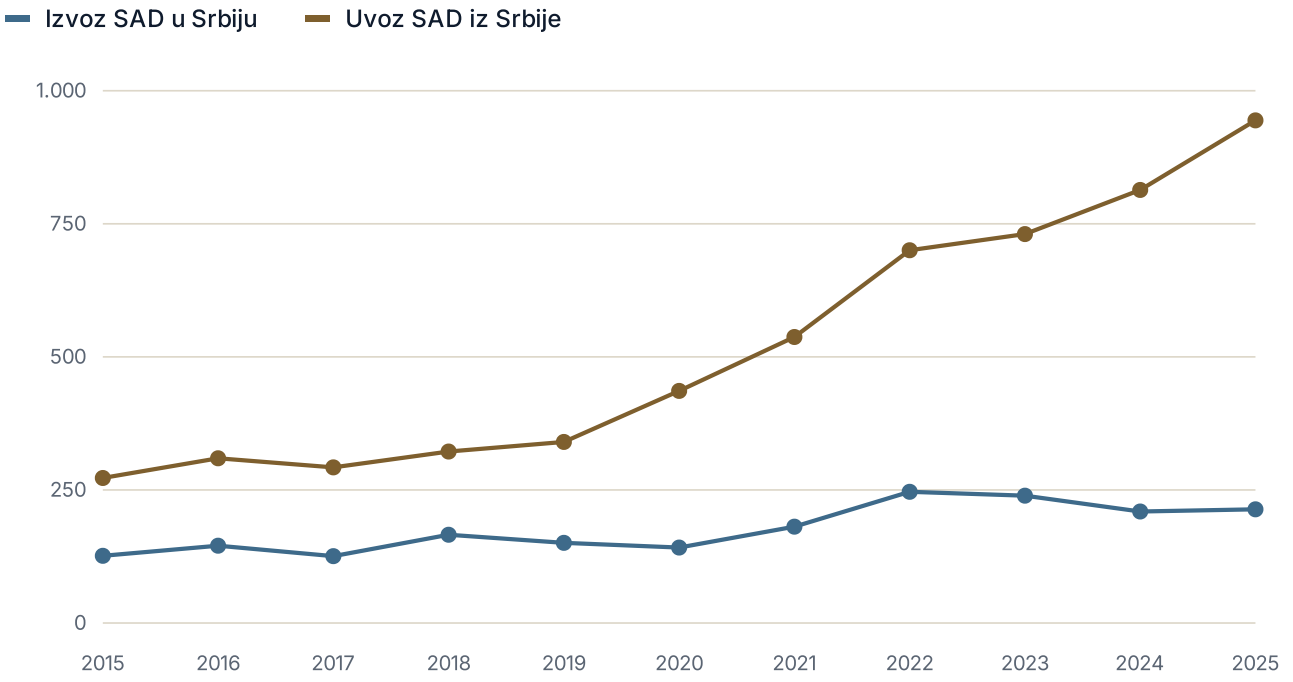

03 Carinsko okruženje

Carinska politika SAD prema većini trgovinskih partnera, uključujući Srbiju, menjala se više puta tokom 2025. i 2026. Carine po zemljama uvedene 2025. na osnovu Zakona o međunarodnim vanrednim ekonomskim ovlašćenjima (IEEPA) Vrhovni sud SAD poništio je u februaru 2026, a njihova naplata prestala je 24. februara 2026. Zamenila ih je privremena globalna dodatna carina od 10% na osnovu člana 122 Zakona o trgovini iz 1974, koja je istekla 24. jula 2026.

Istog dana stupile su na snagu nove carine od 10% ili 12,5% na osnovu člana 301 na uvoz iz 60 trgovinskih partnera, nakon istrage Kancelarije trgovinskog predstavnika SAD o sprovođenju zabrane uvoza robe proizvedene prinudnim radom. Posebne carine na osnovu člana 232 i dalje se primenjuju na čelik, aluminijum i određene izvedene proizvode, a nova istraga po članu 301 o prekomernim proizvodnim kapacitetima i dalje je u toku.

Praktičan zaključak je da carinske stope na srpsku robu zavise od klasifikacije proizvoda i mogu se promeniti u kratkom roku. Svaka kompanija koja formira cene srpskih proizvoda za američko tržište treba da, pre zaključenja ugovora, sa licenciranim carinskim posrednikom proveri važeći tretman konkretnih tarifnih oznaka, i da u cene ugradi više carinskih scenarija, jer današnja stopa možda neće ostati nepromenjena.

04 Ekonomska pozicija Srbije

Robni izvoz Srbije dostigao je 37,3 milijarde dolara u 2025, što je 12,9% više nego godinu ranije, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku. Evropska unija je u prvih deset meseci 2025. preuzela

62,6% srpskog izvoza, pa Srbija funkcioniše kao proizvodna platforma koja snabdeva evropsku tražnju, dok je domaće tržište od sekundarnog značaja.

Privreda se diversifikuje. Izvoz usluga informaciono-komunikacionih tehnologija dostigao je rekordnih 4,55 milijardi evra u 2025, 10% više nego 2024, uz suficit od 3,53 milijarde evra. Realne neto zarade porasle su za 7,1%, a realni promet u trgovini na malo za 4,2% u 2025, što svedoči o rastu potrošačkog tržišta, ali i o rastu troškova rada za investitore.

Institucionalni položaj Srbije je poboljšan. Agencija S&P Global Ratings podigla je kreditni rejting Srbije na investicioni nivo 2024. godine, prvi put u istoriji zemlje. Stopa poreza na dobit iznosi 15%, a sporazumi o slobodnoj trgovini proizvodnji u Srbiji omogućavaju bescarinski pristup tržištima sa oko 2,4 milijarde potrošača, prema Razvojnoj agenciji Srbije. Narodna banka Srbije projektuje ubrzanje rasta BDP-a na 4,5% u 2027.

05 Izgledi po sektorima

Automobilske komponente. Automobilski sektor Srbije, koji čini oko 130 kompanija, izvezao je oko 8 milijardi evra u 2024. i zapošljava više od 100.000 ljudi, prema podacima EY-Parthenon. Sektor je izložen slabijoj evropskoj tražnji za vozilima, ali njegova baza dobavljača, uključujući globalne proizvođače guma, američkim kupcima nudi etabliran alternativni izvor blizu evropske proizvodnje.

Hemija i guma. Hemijski, gumarski i nemetalni proizvodi ostvarili su 4,2 milijarde evra izvoza u 2024, odnosno 14,5% ukupnog srpskog izvoza, uz 66.300 zaposlenih, prema Privrednoj komori Srbije. Gume i proizvodi od gume su među vodećim proizvodima srpskog izvoza u SAD, zbog čega je ovaj sektor najosetljiviji na promene američkih carina.

Poljoprivreda, hrana i piće. Izvoz hrane iz Srbije dostigao je 5,1 milijardu evra u 2024, a tokom 19 uzastopnih kvartala, zaključno sa sredinom 2025, Srbija je bila prva u svetu po vrednosti izvoza smrznutih malina. Autohtone sorte vina i voćne rakije predstavljaju manju, ali prepoznatljivu priliku na američkom tržištu, gde uspeh zavisi od pravog uvoznika i usklađenih deklaracija.

Informacione tehnologije. IKT je najveća neto izvozna grana Srbije, sa 138.769 zaposlenih u delatnostima elektronskih komunikacija i informacionog društva u trećem kvartalu 2025. Budući da se carine na robu ne primenjuju na usluge, nearshore inženjerske usluge su deo koridora najmanje izložen opisanoj nestabilnosti trgovinske politike.

Franšizing i potrošački brendovi. Rast realnih zarada, veća potrošnja u maloprodaji i više od 4 miliona očekivanih posetilaca EXPO 2027 čine narednih dvanaest meseci praktičnim vremenskim okvirom da američki potrošački koncepti uspostave prisustvo u Beogradu.

06 EXPO 2027 kao rok

EXPO 2027 Beograd održava se od 15. maja do 15. avgusta 2027. pod temom „Igra za čovečanstvo: sport i muzika za sve". To je prva specijalizovana izložba koju je priznao Međunarodni biro za izložbe (BIE), a koja se održava na Zapadnom Balkanu. Učešće je potvrdilo više od 140 međunarodnih učesnika, a organizatori očekuju više od 4 miliona posetilaca tokom 93 dana.

Za kompanije, izložba određuje praktičan vremenski okvir. Pažnja države, ulaganja u infrastrukturu, međunarodne delegacije i medijska pažnja biće usmereni na Beograd u prvoj polovini 2027. Kompanije koje u tom periodu žele sastanke sa srpskim zvaničnicima, partnerima ili kupcima treba da pripreme počnu krajem 2026.

07 Rizici koje treba pratiti

> Nestabilnost carina. Američke carine na srpsku robu menjale su se više puta i i dalje zavise od istraga koje su u toku. To je najneposredniji rizik za srpske izvoznike i za američke kompanije koje nabavljaju robu iz Srbije.

> Energetika i sankcije. Srpska naftna kompanija NIS bila je predmet američkih sankcija zbog ruskog vlasništva, a energetske veze Srbije sa Rusijom ostaju tačka neslaganja sa Vašingtonom. Kompanije treba pažljivo da proveravaju druge ugovorne strane i da računaju da će ovo pitanje oblikovati politički kontekst.

> Investicioni zamah. Priliv stranih direktnih investicija u Srbiju značajno je smanjen u 2025, prema podacima Narodne banke Srbije. Od toga da li je pad privremen zavisiće tempo izgradnje novih proizvodnih kapaciteta.

> Evropska tražnja. Budući da najveći deo srpskog izvoza odlazi u Evropsku uniju, slabost evropske industrije, posebno automobilske proizvodnje, brzo se prenosi na srpske dobavljače.

> Rast troškova. Rast realnih zarada podržava potrošnju, ali postepeno smanjuje prednost niskih troškova rada koja je privukla veliki deo izvozne proizvodnje u Srbiji.

08 Šta to znači

Za američke kompanije, argument za Srbiju počiva na diversifikaciji: proizvodna i inženjerska baza usmerena na Evropu, sa konkurentnim troškovima, porezom na dobit od 15% i povlašćenim pristupom brojnim tržištima. Prioritet je da se odnosi strukturiraju tako da ostanu održivi u različitim carinskim scenarijima, i da se, pored robe, razmotre i usluge, na koje se carine ne primenjuju.

Za srpske izvoznike, američko tržište ostaje veliko i otvoreno, ali je rast postalo teže održati. Izvoznici treba da provere carinski tretman pre formiranja cena, da diversifikuju asortiman izvan kategorija najizloženijih carinama i da ulažu u američke distributivne partnere kako prodaja ne bi zavisila od pojedinačnih kupaca.

Za institucije s obe strane, najvredniji doprinos je kontinuitet: strukturisani programi koji povezuju kompanije kroz različite političke cikluse. Pojedinačne delegacije obično gube zamah kada se okolnosti promene.

Izvori i metodologija

Podaci o trgovini preuzeti su iz serije Biroa za popis stanovništva SAD „Trade in Goods with Serbia“, u nominalnim američkim dolarima, bez sezonskog prilagođavanja, zaključno sa 16. septembrom 2026. Poređenja za prvu polovinu godine zasnovana su na objavljenim mesečnim vrednostima. Podaci o carinskim merama zasnovani su na javno dostupnim dokumentima i izveštavanju o trgovinskim merama SAD zaključno sa julom 2026. Podaci o privredi Srbije potiču od Republičkog zavoda za statistiku, Narodne banke Srbije, Kancelarije za informacione tehnologije i elektronsku upravu, Privredne komore Srbije, Razvojne agencije Srbije i EY-Parthenon. Struktura razmene po proizvodima preuzeta je od Uprave za međunarodnu trgovinu SAD. Informacije o EXPO 2027 potiču od Međunarodnog biroa za izložbe i organizatora EXPO 2027. Ovaj izveštaj predstavlja opštu analizu i ne predstavlja pravni, poreski niti investicioni savet.